

**ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΠΕΡΑ ΟΧΘΗ**

**Αναστοχασμοί μέσα
από (πολιτικά) βιβλία**

Γράφει ο
**Α. Δ.
Παπαγιαννίδης**

ΕΧΕΙ κάτι το περίεργο ετούτη η εξέλιξη: Ξανάρχισε να ανθίζει η υπόθεση των πολιτικών βιβλίων αυτές τις μέρες. Όχι δε των βιβλίων ανάλυσης ή με βάση (έστω) θεωρία, ούτε πάλι των βιωματικών, αλλά των αναστοχαστικών εγχειρημάτων από συντελεστές της πολιτικής σκηνής. Που λες και θέλουν να εξηγήσουν όχι τόσο όχι μόνο την δική τους θέση, αλλά περισσότερο να δώσουν την δική τους ματιά στο τι συνέβη, να εξηγήσουν (με την προσδοκία ότι ο αναγνώστης, η κοινή γνώμη θέλει "κάτι να καταλάβει") το τι συνέβη όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης, να κοιτάξουν παραπέρα, να δουν αν υπάρχει προοπτική.

Ευθέως αυτό το δεύτερο επιχειρεί το "Υπάρχει λύση;" που μόλις κυκλοφόρησε - από τις Εκδόσεις ΠΟΛΙΣ - ο Κώστας Σημίτης. Ο οποίος, αν και τα τελευταία χρόνια έχει πολλές φορές γράψει ο ίδιος βιβλία με αντίστοιχη στόχευση (η ΠΟΛΙΣ, μόνο, έχει κυκλοφορήσει 7 σε μια 10ετία) αυτή την φορά επέλεξε ένα παράξενο - για Σημίτη - σχήμα. Κάτι σαν συνεντευξοσυζήτηση με τον Γιάννη Πρετεντέρη, ο οποίος ανεξαρτήτως μετερίζου (ΒΗΜΑ, ΝΕΑ ή ΜΕΓΑ) και μαχητικότητας, είναι σταθερά παρατηρητής των δρωμένων της εποχής.

Παλιότερα, το σχήμα αυτό είχε ακολουθήσει ο Γεράσιμος Αρσένης, ή ο Αντώνης Τρίτσης - για Κώστα Σημίτη όμως λιγάκι ξαφνιάζει. Κινείται η προσπάθεια αυτή να ξαναϊδωθούν τα πράγματα από τις πηγές της κρίσης μέχρι και την παρακολούθηση των προϋποθέσεων αντιμετώπισής της (και των απογοητεύσεων, και των παρατήσεων) από την τεχνική και πολιτική συνάμα προσέγγιση της υπόθεσης "ρύθμιση του χρέους" μέχρι την (αναπόδραστη για Σημίτη!) ανατομία της σημερινής και αιριακής "Ευρώπης" με προβολές και στην συζήτηση για την Σοσιαλδημοκρατία.

Στοιχείο αυτοκριτικής, για την πορεία προς την κρίση εννοείται αλλά και για την βαθύτερη αποσάρθρωση της "Ευρώπης" και την απονεύρωση της Σοσιαλδημοκρατίας, δεν εντοπίσαμε. Πάντως η αναγνώριση ότι, σήμερα, "ο πολίτης δυσκολεύεται να κατανοήσει τι ακριβώς συμβαίνει, ποιες θα είναι οι εξελίξεις και τι σημαίνουν γι αυτόν" νομιμοποιεί την προσέγγιση Σημίτη - διαφωτισμού και αναστοχασμού συνάμα.

Ένα άλλο εγχείρημα είναι "Το νησί που φεύγει" του Τζώρτζη Παγουλάτου, στο οποίο συγκεντρώνεται υλικό αρθρογραφίας μας σχεδόν δεκαετίας, από καλοκαίρι του 2007 και μέχρι τα τέλη του 2015, στην "Καθημερινή". Εκείνο που έχει ενδιαφέρον εδώ, είναι να παρακολουθήσει κανείς πώς ένας ακαδημαϊκός στο ξεκίνημα αναλυτής ακούει την βουή των επερχόμενων γεγονότων, πώς, όσο η κρίση "ανεβαίνει" ανατέμνει τα δυνάμματα που οδηγούσαν στην χρεοκοπία, πώς στην συνέχεια βλέπει κριτικά την διαχείρισή της - στην οποία ο Παγουλάτος έπαιξε ρόλο ουσιαστικότερο (στην Κυβέρνηση Παπαδήμου, αλλά και στις ημέρες Πικραμμένου). Και έρχονται ύστερα τα Μνημόνια: παρακολουθεί την βύθιση της οικονομίας (χωρίς μεγάλη ένταση στην κριτική, είναι αλήθεια), ύστερα διαβλέπει φως στο τούνελ στα χρόνια Σαμαρά/Στουρνάρα, για να καταλήξει σ' αυτό που θεωρεί "διάμευση, σύγκρουση και ήττα" στα χρόνια ΣΥΡΙΖΑ.

Για τον Παγουλάτο, η εθνική αυτογνωσία συσκοτίζεται από μύθους, πλάνες, συνομολογία και επιμονή άρνηση της πραγματικότητας. Αν είχε λιγότερο άγχος για το κατά πόσον "Το νησί που φεύγει" (=η Ελλάδα) θα αποκοπεί από την Ευρώπη - αυτό είναι και το εικονογραφικό σκίτσο του εξωφύλλου από τον Δημ. Χαντζόπουλο, θα ήταν αρκετά πιο πειστικό.